

Isipeto Sika Zulu

Yabuye yapenduka inkosikazi kaSoba nta namakosazana petahyes, bahala isiksti Ekukanyeni. Kwati-ke ngo 1893 yagoduka inkosikazi, isidumbu sayo say kukweza embaline eMgu'ndhlovo. Ngo 1895 inkosazana yataba ta uBobi ka Nondenis was'emsTuliu, yangena elwandle, yalandela bona abntwa bakwabe nendodana yayo uDinusu, abase behlez St. Helena. Ya fika yamshii kona ububi, yachilu'yna yaba yahanga eNkiland, yayakwen'wo na unsebenzi wayo ka yise wokubalwe la nobukengela ubuhle endhukulu, ngokubatshwelenzule kulelo'ca labo eli kuh ababotshwhe ngal. Yafike yalibla la isinsku eritile eLondon, isakulumu nezinika seze, anduba iguquke iye kubo abantwana eSt. Helena. Wabu ye waqquka ububi, wabuseya Ekukanyeni, ngokabukyui inkosazana kuhambhe kuhambha ke, kwaso kuya eSt. Helena lapa uMagemu ka Magwaza Fuze wa kwa Ngceto. Wasuka lapa eTekwini ngo June 1896. Wahamba ke waya wa siyelie eSt. Helena kuhantwan, em zini wakona ejamestown. Abantwana o Ndabu no Tashanga, babehlez eMoldiva, nendodana inendhu yaya kosa, kodwa umuzi wayo eyabie thlezi kuwo kwabe kuse Francis Plain, lapa kwakuhiles kona abalobokazi okaQetuka nezingane zakwake kanye nokaNtswa nezakwake izingene. Inxa ngili'nganisa ngingati: Wati esika uMagemu eSt. Helena june 1896, wafunyaniso kukona uNyawana (uDavid) osongati wab's'enseminyaka emihlani, uMpapu (Victoria) eneminyaka emitatu, ubhekelendoda (uSamuel) enonyaka munyo kodiwa ungakapeli, uMapumzana (uSolomon) eneminyaka emine, uMshi yeni (Arthur) eneminyaka emibili kodwa ingakapeli. Ukuhpatiswa kuka Samuel loka wab'sekona uMagemu iona; nguye owamela benu Miss Mary Johnson; waphieleluu nge Right Reverend Bishop Welby was'e St. Helena. Ngolunye usuku wabuza uMagemu kumaNtswa, ukuti, uganjelwanu umtwna na lone ngebibio lokuti nge "Bhekele-nodda"; umtwnana wabe eseminalisa ta eti, ubiswa ngalelo'gama ugoba baza bapefa abantu bas'oSutu kufilishewe ukuti. "Tina sibheke izwi lendoda" — betsho ebewebwa ebageda nizibebhu, endawen yokuwa amadoda apapomo aiwe naye. Wat'uba umtwnana awaka nyise lawo, wawuma naye uMagemu, es'ekumba okwabe kwenziwa nguyile uNdabuko.

Abantu balapo eSt. Helena baesenta nda kakulu mntswana naye w'ebajubu le kakulu ngabo. Kwabe kuzinge kuti ngenye inkati kwenziwa isidho'esinig'kwaHulumeni, amenywe naye umNtswa na ayeckhula idina kona, kuti ngenye inkati amenywe kune noyise uDr. Paul. Kuti ngenye inkati kubu nguye mntswana omema abanuzamaza base St. Helena; kuba kuhle kudole.

Iwe lase St. Helena lile lipolle; akuto ukuthisa, akuto futi ukutsho kuhela imvula kuba ukupela. Ayiko inyoka, nengwe, nako konke okulumo yo okubulala umuntu, inyamazane yakno onogwaja kupela; nenyoni yakona ngama Pheasant. Okukataza umuntu kona ngamazense nomiyane, namugandane kupela, Nas'ebuska kusehlobo kona; otandayo uyazilimela shiwayele loko okutandwa nguyena, noba ngumbi is, nome ngubhatata namazambane, nome yisipi isilimo. Umbila lons udhliva na ngayiwo inyanya, ziyanfa sonke. Abantu bakuna bajabulele abantu bezwize konke, babatanda ngokubenzela umtwa takulu. Kepa kuti kungake kwenzeke ndathana nonxa nge kua iwanwa elince'e kangakanani, woti uza ngangomu beselikuphwa ngabantu bonke bako; akukondabi evama ukuba isifuba ona; kungsti abantu bakona bakahle ya indhluu esifubeni. Hsi ngobubu kupela ngobubu, bekulima behlek, ngaxabene.

Kukona izindawo esinhle zokubukwua rase Sunday Bay, lapa kuvame ukuba na omka Lot, (isinkosi zika stoti imyio exite puhe esifana nomu,) ngalata abanuzamaza bakona, Ir. You befule izimvu zabo nguko

Okuhle lapa sekubutene amsdoda a zigunduwa. Ukologo lona yisone jhlo sakona, upuziswa okotshwala nabele njenga lapa kit; kepa abantu tona kabahliy nijengabala kiti, kona indawo enhle lapa kwhatshwala uNapoleon inkosu yame French be ebethelwe kulelo siqiqi sase Helena. Kukona izindawo ngase Ru Valley, lapa ulwandle lubukela kakulu ngakona. Inxa usuka il wakona omku eJamestown, iamba ugudle ulwandle ngas'malanga uye usifylele eRupert y. Kungalapsukonka ingoi eyetayo ngakuleyo'ndhlela; kulpasa iwa elide elibi, eselabulala abu ihane kona; ngoba umtuntu uti

Igazi Elingahambi Kahle Nokungalungi Kwesi

Abantu abanegazi elinganele bavama ukugulisa yisusu. Bavama ukungandabi ukuti uma igati hinganele kahle libanga nkungalungi kwesi. Igazi elincane kumunta ngokunye okukulu okubanga isusu. Kuye kusenze singahambisi kahle, Kuti izindawo okuyizona zihambisa kahle ukudhla esinzelito, zingatoli amandiba aleyo. Umnakunjenake akuto luto umuntu augase alwene ngapandule kwokubu alungise igasi libe lile liebenze kahle emsibendi.

AmaPink Pills kaDr. Williams asheshi ngamandala ukuleta igali elihle no'kaqinisa imizwa yomzimba wonmuu kuti nekateyo ihlynelewe yiwona. Kuti isikati uma sesifile sobunge'no una udhia lamaPills uye ubone ngokushisha kwesimo sako. Besi kutsi evama kwave ubone ukuba ukudhla al'usahlipi njengakugala, noluti usuka ekupeni nokudhla sekavu kahle esihewi.

Nome imipi umtengisi nyokunika amPills kaDr. Williams. Nomake una ungawatoli tumela 8/8 ngagabala liyine nome 17/- ngayisipata kwaDr. Williams' Medicine Co., Long Street, Cape Town.

Icali lika Chani Mathew Zwimba.

(KU MHLLELI WA "ILANGA.")

Mngane, - Usokumbula ngcalskazi laledonda kaZimba. Kapukupati wati konti usumpile eSontwenti elipa kwa'kwasimbiyo (Wesleyan Methodist Church) - waqamba elake alibizi ngokuti "Name shiri chona" - White Bird Mission, ukume ogcine kakolu, wabuwe wakomba uba abantu abamyma ma mbangayi empul eti, yena ukulima no'kukulukulu. Wati abulungu epulu amagizi amesonzo esinkulu uNkulunkulu utukutele ngesono szenza ngayi 1913. Ngayiloba yonke inewadi ayeylebala uChamakira uka uChamakira wayiyisa kuSuperintendent of Natives W. S. Taberer Esq. zamkola-koma lompo.

Icali lapele kona kuMantsi eSails bury, waboshwa isinyanga eziyisitupa nomsenbenzi onzima. Utote inhihla kakulu, usindile.

Leli calakasi litweta eSalibury imilia yonke ngikona njengoba lenze fusa elikulu impela kiti sonke lapa eRhode sia.

Mase kutiwa umteticinaca makazitetelele umfo kaZimba utole i "Bhekisitolo" washumayela IVangeli wati ufisa ukuba abantu bakubo basi uTixo opilayo. Umtelematali wati "Awalewe ukushumayela, kodwa ukujinga absentu abamyma abatobu umBufo. wena futi uti tina muNgisi sigakiewa ngu uNkulunkulu. Utile umfo ka Zimba - "Ngiti anisamazi uTixo opilayo."

Umtelematali wamngumela isinyanga eziyisitupa, ejole nomsenbenzi onzima. Ngakoke ilacala himtitelo uZimba wonile kakulu impela inewadi yake zingu "Mthathishi wake. Lipele kanjaloke.

Ngomeso ngolandisa ugempilo yalomfo njengoba ngazi nase'mzini wake konke ngaye.

Sifanele sasi konke ngabantu abangondo zifanana neso Zimba, no Chilembdgwe.

Yimi,
ABRAHAM Z. TWALA.
[Wambulala wena ngokumbhalela inewadi embi wayeka ukumkuza. --Ed.]

Lawomakaza Ahlupayo.

YIDHLA UPEPS UVIMBELE ISIFO EMAPASHINI.

Ukukohiela namakaza sekubuya kuhlu-pa. Ungakupati ngendhela yokwede lela. Ukonugenwa amakaza asekube ludabe impela, ikakulu uma ukuluhle esigasilegas, malisunduze masinyene ukuse kuvijinjele isifo emapashini.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo, nokunkauza, nokoma esifube ni zincedwa zokuti igciwane lomukuhane esigasilegas.

Ukohoshoa okuncane kwezwi uma kusempinjana, usana lokukohela okomileyo